

Οστεοπόρωση - Οστούν - Ερειστικό σύστημα

«Τῆς ἰατρικῆς ἐστὶν εἶδη πέντε· ἡ μὲν φαρμακευτικὴ, ἡ δὲ χειρουργικὴ, ἡ δὲ διαιτητικὴ, ἡ δὲ νοσογνωμονικὴ, ἡ δὲ βοηθητικὴ· ἡ μὲν φαρμακευτικὴ διὰ φαρμάκων ἰᾶται τὰς ἀρρωστίας, ἡ δὲ χειρουργικὴ διὰ τοῦ τέμνειν καὶ καίειν ὑγιάζει, ἡ δὲ διαιτητικὴ διὰ τοῦ διαιτᾶν ἀπαλλάττει τῆς ἀρρωστίας, ἡ δὲ νοσογνωμονικὴ διὰ τοῦ γνῶναι τὸ ἀρρώστημα, ἡ δὲ βοηθητικὴ διὰ τοῦ βοηθῆσαι εἰς τὸ παραχρῆμα ἀπαλλάττει τῆς ἀλγηδόνας. Τῆς ἄρα ἰατρικῆς ἡ μὲν ἐστὶ φαρμακευτικὴ, ἡ δὲ χειρουργικὴ, ἡ δὲ διαιτητικὴ, ἡ δὲ βοηθητικὴ, ἡ δὲ νοσογνωμονικὴ»,

Διογένης Λαέρτιος (3^{ος} αἰώνας μ.Χ.),

Βίοι καὶ γνῶμαι τῶν ἐν φιλοσοφίᾳ εὐδοκμησάντων, Βιβλίον Γ, Πλάτων, 85

Οστεοπόρωση, μια σύνθετη λέξη που σύμφωνα με το Ετυμολογικό Λεξικό της Νέας Ελληνικής Γλώσσας του Γ. Μπαμπινιώτη (Εκδόσεις: Κέντρο Λεξικολογίας, Αθήνα 2010) προέρχεται από τη λέξη «οστό» (ως πρώτο συνθετικό) και «πόρος» (ως δεύτερο συνθετικό, που σημαίνει το μικρό άνοιγμα, Πλάτ. Μένων 76c), δηλαδή την μεταφορά του ελληνογενούς αγγλ. osteoporosis.

Ως οστεοπόρωση ορίζεται σήμερα, η πλέον συνήθης νοσολογική οντότητα των οστών, δηλαδή το σκελετικό σύνδρομο που χαρακτηρίζεται από μείωση της οστικής αντοχής και αύξηση του κινδύνου κατάγματος [1]. Στον συγκεκριμένο ορισμό θα γίνει αναφορά και σε επόμενο κεφάλαιο, όπου και θα αναλυθεί πρακτικά, σε συνάρτηση και με τη μέθοδο DXA.

Η οστεοπόρωση διακρίνεται σε πρωτοπαθή και δευτεροπαθή [2]. Η πρωτοπαθής οστεοπόρωση ταξινομείται στον τύπο I ή μετεμμηνοπαυσιακή οστεοπόρωση, και στον τύπο II ή γεροντική οστεοπόρωση. Έχουν, επίσης, προσδιοριστεί και ορισμένες δευτερεύουσες αιτίες οστεοπόρωσης,

όπως ενδοκρινολογικές διαταραχές, κακοήθη νοσήματα, διάφορα φαρμακευτικά σκευάσματα, διαταραχές του συνδετικού ιστού, γαστρεντερικές παθήσεις, χρόνια ηπατοπάθεια και νεφροπάθεια, μεταμόσχευση οργάνων και πάσης μορφής και φύσεως ακινητοποίηση.

Η παθοφυσιολογία της νόσου οφείλεται, είτε σε μεταβολές της ανακατασκευής και της δομής των οστών, ή σε μεταβολές παραγόντων που επηρεάζουν την μηχανική αντοχή των οστών.

Ειδικότερα κατά την ενήλικη ζωή, η μηχανική ακεραιότητα του σκελετού διατηρείται μέσω της ανακατασκευής των οστών, κατά την οποία το γηρασμένο οστόν αφαιρείται από τους οστεοκλάστες και στη συνέχεια αντικαθίσταται με νέο, που σχηματίζεται από τους οστεοβλάστες. Αυτό συμβαίνει στις βασικές πολυκυτταρικές ή μεταβολικές μονάδες του οστού ή BMUs (Basic Metabolic Units) και συνίσταται στην απορρόφηση μιας ποσότητας οστού που ακολουθείται από την παραγωγή, μέσα στην διαμορφωθείσα κοιλότητα, νέου οστού.

Υπό φυσιολογικές συνθήκες, η απορρόφηση